

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: A. H.**, zastoupen JUDr. Jitkou Danielovou, advokátkou, se sídlem Kvítková 3687, 760 01 Zlín, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, adresa pro doručování: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, poštovní přihrádka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 6275/VL - 10 - 17 - 2003 ze dne 9. 12. 2003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 Az 299/2003 - 39 ze dne 30. 4. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 12. 2003, č. j. OAM - 6275/VL - 10 - 17 - 2003, byl zamítnut návrh žalobce (dále jen „stěžovatel“) na zahájení řízení o udělení azylu v České republice jako zjevně nedůvodný podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný rozhodnutí odůvodnil tím, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu stěžovatele byly obavy z neznámých soukromých osob. S žádostí o pomoc se obrátil ústně na okrskového policistu, který mu nepomohl. Dle rozhodnutí žalovaného tak neuvádí žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Rozsudkem krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 4. 2004, č. j. 59 Az 299/2003 - 39, byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti uvedenému rozhodnutí žalovaného. Dle názoru krajského soudu měl správní orgán dostatečné podklady pro posouzení důvodnosti žádosti žalobce o udělení azylu v České republice. Z hlediska výkladu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) v souvislosti s ustanovením § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožnil s názorem žalovaného, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. V průběhu celého řízení ani netvrdil, že v zemi původu byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Stěžovatelem uváděné důvody tak dle názoru soudu nelze podřadit pod zákonné důvody pro udělení azylu.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení rozsudku krajského soudu. Stěžovatel je přesvědčen, že soud nesprávně posoudil důvody jeho žádosti o azyl, když jeho žádost neshledal důvodnou, neboť neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, protože o udělení azylu žádá kvůli potížím s příslušníky ukrajinské mafie, tedy soukromými osobami. Při tomto rozhodování však, dle stěžovatele, soud nevzal na vědomí, že když se stěžovatel obrátil s žádostí o pomoc na státní orgány, tyto nejen že mu nepomohly, ale stěžovatel má důvod domnívat se, že o tom mafii informovaly, neboť ho členové mafie tentýž den kontaktovali s výhružkami, ať už nic takového nedělá. Stěžovatel má opodstatněný strach z pronásledování kvůli své příslušnosti k sociální skupině zaměstnanců barů, kteří se při výkonu práce dostávají do styku s kriminálními živly. S ohledem na nedostatečnou ochranu práv stěžovatele ze strany ukrajinských úřadů má odůvodněnou obavu, že navrácením zpět na Ukrajinu mu hrozí újma. Stěžovatel je dále přesvědčen, že krajský soud neposoudil jeho žádost o azyl ve smyslu doporučení UNHCR v oblasti poskytování mezinárodní ochrany „Příslušnost k určité sociální skupině“ v kontextu čl. 1A, odst. 2 Úmluvy o postavení uprchlíků z roku 1951 a/ nebo Statutem Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a čl. 35 cit. Úmluvy a Protokolu za účelem pomoci vládám, právním poradcům, osobám rozhodujícím v azylovém řízení, soudcům a pracovníkům UNHCR v oblasti právní interpretace. Neudělení azylu, a tudíž nepřiznání postavení uprchlíka dle cit. čl. 1 A, odst. 2 Úmluvy o postavení uprchlíků z roku 1951 a/ nebo jejího Protokolu z roku 1967, považuje stěžovatel za porušení této mezinárodní dohody. Jako další důvod své žádosti o azyl stěžovatel uvádí zdravotní stav své dcery, která má potíže s dýcháním. Tyto potíže se zlepšují používáním luhačovické vody, kterou však na Ukrajině není možné obstarat. Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti sděluje, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Správní orgán i ve věci řízení o kasační stížnosti plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněná ve správním řízení.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel požádal o azyl dne 29. 11. 2003. Jako důvody své žádosti uvedl fakt, že je na Ukrajině vydírán neznámými lidmi. Tito lidé na něm vymohli značné finanční částky a varovali ho, aby to nehlásil na policii. Obrátil se na pomoc na policii, kde byl odkázán na okrskáře, který mu s jeho žádostí nijak

nepomohl. Ihned mu telefonovali mafiáni, kteří již věděli, že na policii volal. Po několika dalších úspěšných vydíráních v roce 2002 a 2003 a po fyzickém napadení se rozhodl z Ukrajiny odjet do České republiky. V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu tyto potíže upřesňuje a jako důvod své žádosti o azyl opakuje, že neznámé osoby mu vyhrožují a chtějí od něj peníze. Svojí snahu domoci se pomoci u policie popisuje tak, že potkal okrskáře na ulici, řekl mu o svých problémech a že byl na něj odkázán. On se ptal na konkrétní osoby a stěžovatel mu řekl, že byly 3, ale obličeje neviděl. Z počátku mluvil se stěžovatelem „jakoby dobře“, ale potom mu řekl, že si vymýšlí. Na okrskářovo jednání si nikde nestěžoval a neobrátil se o pomoc na jiné státní orgány či nevládní organizace. Na závěr pohovoru stěžovatel shrnul, že důvody jeho žádosti o azyl byly potíže s neznámými osobami, které po něm vymáhaly peníze.

Výše uvedené námitky stěžovatele lze podřadit pod důvody kasační stížnosti uvedené pod § 103 odst. 1 písm. a), kdy nezákonnost spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Stěžovatel jako důvody své žádosti o azyl uvádí problémy s neznámými vyděrači tj. „mafií“. Dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Ten vyžaduje jako podmínku pro udělení azylu, že žadatel o azyl je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, resp. má odůvodněný strach z takového pronásledování či z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině. Pojem pronásledování je vymezen v § 2 odst. 6 tohoto zákona tak, že jde o ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v tomto ustanovení určeného státu. To, že stěžovatel neuspěl ve snaze řešit své problémy u policejního okrskáře ve své vesnici, nelze považovat za podporu či trpění vyděračských aktivit ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou potíže se soukromými osobami (tzv. mafií) v domovském státě důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že žádný z jím tvrzených důvodů nelze podřadit pod § 12 zákona o azylu, neunesl břemeno tvrzení a žalovaný správně posoudil jeho žádost jako zjevně nedůvodnou. Zákonodárce do tohoto ustanovení implementoval článek 1 písm. A. odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, přijaté v Ženevě dne 28. 7. 1951, a článek 1 odst. 2 Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků, přijatého v New Yorku dne 31. 1. 1967, vyhlášené sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb., kterých se dovolával stěžovatel a z nichž zřetelně vyplývá, že pojem uprchlík se vztahuje na osobu, která se nachází mimo svou vlast a obává se represí ze strany státu z důvodu příslušnosti k určité společenské vrstvě, resp. sociální skupině. Strach vrátit se do vlasti kvůli neznámým vyděračům takovou státní represí není.

Důvod uvedený stěžovatelem, že mu měl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu, protože vážný zdravotní stav jeho dcery se lepší po užívání luhačovické vody, je z hlediska § 104 odst. 4 neakceptovatelný. Toto ustanovení totiž brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné důvody, než které uplatnil v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl.

Nejvyšší správní soud tedy z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že se krajský soud napadeným rozsudkem nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalovaný správní orgán i Krajský soud v Ostravě postupovaly správně, když důvody uplatňované stěžovatelem neshledaly jako důvody k udělení azylu a podle toho rozhodly. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, ostatně mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu žádné náhrady nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 6. října 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu